

Interview protocol - kinderbegeleiders

Hulpmiddel afleren tutgebruik

Project informatie

Projectnaam: Hulpmiddel afleren tut gebruik – Project Gebruiksgericht ontwerpen

Voor het vak project gebruiksgericht ontwerpen te Kortrijk moet er een slim product ontworpen worden die de opvoedstress bij verse ouders verlicht. Dit gaat om een materieel en interactief product. Er werd gekozen om een product te ontwerpen omtrent het afleren van het tutgebruik, aangezien dit een emotioneel proces voor zowel ouder als kind blijkt. Deze interviews worden afgenoem om te achterhalen in welke vorm dit product het best zou voorkomen om het kind hier optimaal in te begeleiden.

Interviewer: Arne Oosterbosch, Vanmeerbeek Loes, Studenten Industrieel Ingenieur Industrieel Ontwerpen

Doelstelling en kadering

Deze interviews worden afgenoem aan het begin van de development van het ontwerpproces. Uit literatuuronderzoek, eerdere interviews en benchmarking blijkt dat jonge ouders en kinderen zeer veel stress ervaren wanneer het kind de tut moet afleren. Momenteel zijn de oplossingen vaak dat de tut wordt meegegeven aan sinterklaas, de tuttenfee, etc. de fopspeen verdwijnt hierbij voor het kind van dag op dag, dit blijken ze zeer emotioneel te ervaren. Langdurig tutgebruik kan leiden tot medische problemen zoals mondvervorming, spraakproblemen, etc.. Het doel van deze interviews is om te achterhalen welke vorm het hulpmiddel moet hebben en dit proces voor de kinderen en ouder minder stressvol te laten ervaren en welke vorm zich hier het best toe leent.

De interviews duren 30-45 min en worden afgenoem van 3/12/2025

Steekproefomschrijving (N = 3)

pseudonym	respondent type	interview datum	interview locatie
Leen	Kleuterleerkracht	3/12/2025	MS Teams
Emma	Pedagogisch coach	8/12/2025	Thuisadres correspontens

Onderzoeksvragen

- In welke dagelijkse situaties gebruikt het kind de tut?
 - o In welk van deze situaties lijkt het meest haalbaar om het tutgebruik te verminderen?
- Aan welke voorwerpen is het kind gehecht?
 - o Welke objecten zoekt het kind op wanneer die troost zoekt?
- In welke mate staan kindervoorzieningen open om deel te nemen aan het afleerproces van de tut?
 - o Welke vormen van ondersteuning zijn voor hun haalbaar (v. bewustzijn en opvolging, actieve betrokkenheid, structurele afspraken, etc.)
 - o Hoe zijn leerkrachten/begeleiders hun rol in dit proces?
- Welke vorm van ondersteuning is het meest effectief voor het kind? (bv. een companion, stationair object, etc..)
- Welke vorm van product helpt het kind het meest in het afleerproces: iets dat vooral positief bekroegt of iets dat hem ook actief stimuleert om een doel te bereiken?
 - o In welke mate beïnvloedt de stimulatie om de tut af te leren de emotionele belasting van het kind?
 - o Hoe kan het kind in dit proces voldoende zelfautoriteit behouden?

Overzicht van de discussiegids en tijdsinschatting

- Deel 1 – Introductie (5')
- Deel 2 – Voorstelling Interviewee (5')
- Deel 3 – Gebruik tool in de klas(5')
- Deel 4 – Dagelijkse situaties (5')
- Deel 5 – Hechting aan objecten (5')
- Deel 6 – Gewenste vorm (20')
- Deel 6 – Wrap-up (5')

Discussiegids

Introductie

Bedankt voor je deelname aan dit onderzoek.

We zullen starten met het project en onszelf kort voor te stellen.

Wij zijn Arne Oosterbosch en Loes Vanmeerbeek en we studeren aan de universiteit Gent campus Kortrijk met afstudeerrichting industrieel ingenieur industrieel ontwerpen.

Voor het vak Project Gebruiksgericht Ontwerpen werken we aan het ontwerp van een slim product dat de opvoedstress bij jonge ouders helpt verminderen. Tijdens dit project leren we hoe we een interactief en materieel product kunnen ontwikkelen dat aansluit bij de noden en ervaringen van jonge ouders. Wij hebben dit ingevuld met een product dat ouders en kind begeleid in het afreren van het tutgebruik, aangezien dit een emotioneel beladen proces blijkt.

Met dit interview willen we graag inzicht krijgen in welke vorm dit product het best kan voorkomen, zodat dit ouder en kind zo optimaal mogelijk helpt. Er zijn geen juiste of foute

antwoorden — ik ben vooral benieuwd naar jouw persoonlijke ervaringen en eerlijke mening.

Alles wat in dit gesprek aan bod komt, wordt volledig vertrouwelijk behandeld. Als student van de UGent ben ik gebonden aan de Europese privacyrichtlijnen (GDPR). In de uiteindelijke analyse en rapportage worden alle antwoorden geanonimiseerd, zodat jouw naam niet gekoppeld wordt aan specifieke uitspraken. Meer informatie over het doel van het onderzoek, de verwerking van gegevens en ons privacybeleid vind je in het document ‘Informed Consent’. Voor we van start gaan, heb ik graag jouw expliciete akkoord met dit document.

Tot slot wil ik vragen of ik dit gesprek mag opnemen met een voice recorder. Die opname dient enkel om het gesprek later correct te kunnen analyseren, wordt niet gedeeld met derden, en verwijderd na afloop van het project. Als je hiermee akkoord gaat, kunnen we daarna meteen met het interview beginnen.

Bedankt dat je wil deelnemen aan dit onderzoek.

-----[invullen informed consent & start recording] -----

Contextuele vragen

Voorstelling Interviewee

Alvorens we in de materie duiken, willen we graag eerst even kennismaken.

- Hoelang bent u al kleuterleerkracht/crèchebegeleider?
- Heeft u al ervaringen gehad met kinderen die moeite hadden de tut af te leren?
- Zijn er veel kinderen die tot late leeftijd gebruik maken van de tut?

Hoofd vragen

- In dit gebruikersgericht onderzoek wil ik inzetten op de uitdaging “Hoe kunnen we het afreren van het tutgebruik een minder emotioneel beladen ervaring maken?”. De specifieke situatie en onderzoeksraag daarbij luidt: “In welke vorm van materialistie kan het product best voorkomen?”. We hebben daar al met verschillende mensen over gebabbeld, maar ik wil graag eerst een stapje terugzettten en kijken wat dit voor jou betekent.

Wat roept deze uitdaging bij jou op? Leg uit.

- Wat merkt u dat de kinderen missen bij het afreren van de tut?
- Zijn er invullingen van een tool waar u meteen aan denkt?

Topic 1: Gebruik tool in de klas

- Staat de school/crash open om de kinderen in het afleerproces te begeleiden?
- Is dit dan eerder als begeleidende rol of als aanmoediging?
- Wat zijn de gradaties waarin de school/crash mede een rol kan spelen?

Topic 2: Dagelijkse situaties

- In welke situaties gebruikt het kind de tut het meest?
- Zijn er bepaalde situaties waarin het kind altijd naar de tut grijpt?
- In welke situaties zou het het meest haalbaar zijn om het tutgebruik te minderen, om te proberen de tut weg te leggen?

Topic 3: Hechting aan objecten

- Zijn er objecten waar het kind zich aan hecht, die het kind altijd meeneemt naar de klas?
- Wat zijn deze producten?
- Op welke momenten heeft het kind nood aan dit object?

Topic 4: Gewenste vorm

Verschillende vormen van eventuele concepten werden uitgedacht, hiervan word een realistische afbeelding getoond samen met een storyboard, deze staan een powerpoint-presentatie. De concepten dienen als voorbeelden voor eventuele vormen, stationair, companion,... . Zo kan u beter afroetsen wat beter bij de noden van uw kind zal aansluiten, maar deze vorm en invulling kan nog volledig veranderen. *Een voor een concepten uitleggen en volgende vragen stellen:*

- Wat vind u van dit concept?
- Wat zijn de voordelen vind u persoonlijk?
- Wat zijn de nadelen?

Zou u dit product aankopen? Waarom wel/niet?

Concept 1: tutboom

Een boom die dient als een stationaire tool. Het kind legt de tut in een bakje bij de boom. Er zal vanaf dan bijgehouden worden hoelang het kind de tut afstaat. Ouders krijgen te zien hoeveel blaadjes de kinderen aan de boom mogen hangen na een bepaalde tijdsspanne. Na 5 verdiende blaadjes, mag het kind een bloem aan de boom hangen. Zo ziet het kind de boom over tijd groeien.

Concept 2: tutslotje

Dit is een doosje waarin het kind de tut kan steken. Zo kan het kind de tut altijd bij zich hebben en dit bv. aan de rugzak hangen. Op het scherm verschijnt een tijdsindicatie met cijfers en er begint iets te groeien.

Concept 3: tutbloem

Dit is ook een voorbeeld van een stationair product. Hierbij wordt de tut ontoegankelijk voor het kind wanneer deze de tut in de bloem heeft gestoken. De bloem sluit wanneer het kind de tut erin heeft gestoken en de ouders kunnen dan instellen na hoeveel tijd deze terug opengaat.

Concept 4: tutknuffel

Dit is een companion in de vorm van een tut. Deze zal positieve feedback geven wanneer die de tut krijgt. Daarnaast zullen er meer lichtjes oplichten naarmate de tijd vordert. Het kind behoudt zelfautoriteit en mag de tut op elk gegeven moment terugnemen.

Concept 5: emotieregulator

Dit is ook een vorm van een companion waarbij die de troostende functie van de tut overneemt. Dit aan de hand van harttrillingen/geluiden. Licht oplichten, tactiele elementen, rustige muziek.

Over de concepten algemeen:

- Welk concept denkt u dat het best zou werken bij uw kind?
- Waarom?
- Ziet u dit als een tijdelijk product of niet?
- Welk concept denkt u dat het slechts zou werken bij uw kind?
- Waarom?
- Zijn er elementen die u mist?
- Denkt u nog aan een ander soort concept?

Topic 5: stimulatie product

- Zijn er stimulaties die je gebruikt in de klas om de kinderen rustig te krijgen?
- Komen de kinderen zelfstandig tot rust of moet u ze altijd tot rust brengen?
- Van wat worden de kinderen rustig, zonder dat u hierbij direct betrokken bent?
- Werkt u met beloningsystemen of focust u vooral op positieve feedback? Waarom?

Wrap-up

Als u zelf zou mogen dromen van een ideale oplossing, zonder limieten, wat zou deze dan zijn?

Wenst u zelf nog zaken toe te voegen?

De belangrijkste zaken die ik heb geleerd uit dit interview zijn, ...

Heb ik het juist begrepen als ...?

Wat zijn de belangrijkste elementen waarvan u denkt dat ik die het meest zou moeten onthouden?

Heel erg bedankt voor je tijd en openheid tijdens dit gesprek.

Je inzichten en ervaringen zijn ontzettend waardevol voor mijn onderzoek en zullen helpen om een product te ontwerpen dat écht inspeelt op de noden van jonge ouders.

Zoals vermeld blijven alle gegevens volledig vertrouwelijk en worden de opnames enkel gebruikt voor de analyse binnen dit project.

Nogmaals dank om hieraan te willen meewerken — jouw bijdrage maakt een groot verschil.